

Modeling in vmbo

Door: Marien Lokerse

Een tiental jaren geleden hoorde je een leraar nog weleens strijdbaar zeggen dat een school kennis moet overdragen en er niet is om leerlingen op te voeden. Inmiddels weten we wel beter; een school moet ook opvoeden. Leerlingen kunnen via stage werknemersvaardigheden opdoen, maar de meer algemene omgangsvormen leren we op school. Je mening geven en jezelf verwerklijken is belangrijk, maar wel op de manier en op het moment waarop dat passend is. Sociale vaardigheidstraining, lessen weerbaarheid en burgerschapsvorming zijn de vakken op het rooster die dit tot inzet hebben. Ook buiten het rooster om zien we in dat voorleven en voordoen van adequaat gedrag belangrijk is. Dit *modeling* door schoolpersoneel maakt op scholen het verschil. Leerlingen zien dat leraren goed met elkaar en met de materialen van school omgaan, dat zij zich aan afspraken houden en elkaar kunnen aanspreken zonder daarbij boos te worden.

Nu de volgende stap: met de invoering van passend onderwijs merken we dat, ondanks alle goede voornemens en inzet, niet alle leerlingen het redden. Natuurlijk, lesgeven is een ambacht, waar je door oefening steeds beter in kunt worden, maar toch houden we niet iedereen binnenboord. Elke vmbo-school kent leerlingen die de eindstreep niet halen. Leerlingen die, al *gamend*, steeds somberder worden en hun kamer niet meer willen verlaten. Leerlingen die zeer faalangstig zijn, lijden onder sociale angst of niet beschikken over woedebeheersing. Deze kinderen, die in potentie wel een diploma kunnen halen, komen nu vaak thuis te zitten. Of ze komen op een wachtlijst voor een intake (!) om uiteindelijk, soms pas na maanden, in aanmerking te komen voor behandeling of begeleiding. Hoe mooi zou het zijn als elke school een paar leraren of leerlingbegeleiders heeft die deze leerlingen in een eerder stadium kunnen begeleiden. Vroegtijdige aanpak, een soort "light" behandeling, welke natuurlijk plaatsvindt onder supervisie. Zo kan een goed opgeleide leraar/mindfulnessstrainer of leraar/cognitief gedragstherapeutisch werker, kleine wonderen verrichten.

Een school is er niet om te behandelen zij is geen psychiater. Dat klopt, de kerntaken zijn kennisoverdracht en het opvoeden tot kansrijke volwassenen. Passend onderwijs dwingt ons echter tot een heroriëntatie op ons vak. Niet alleen didactische en pedagogische vaardigheden staan onder druk. De geloofwaardigheid van onderwijs en misschien wel van onze samenleving staan op het spel als we er niet alles aan doen om voor alle leerlingen het diploma bereikbaar te houden.